

Συμπλήρωση 200 ετών από την διάβαση του Προύθου!

/ [Ιστορία - Εθνικά Θέματα](#)

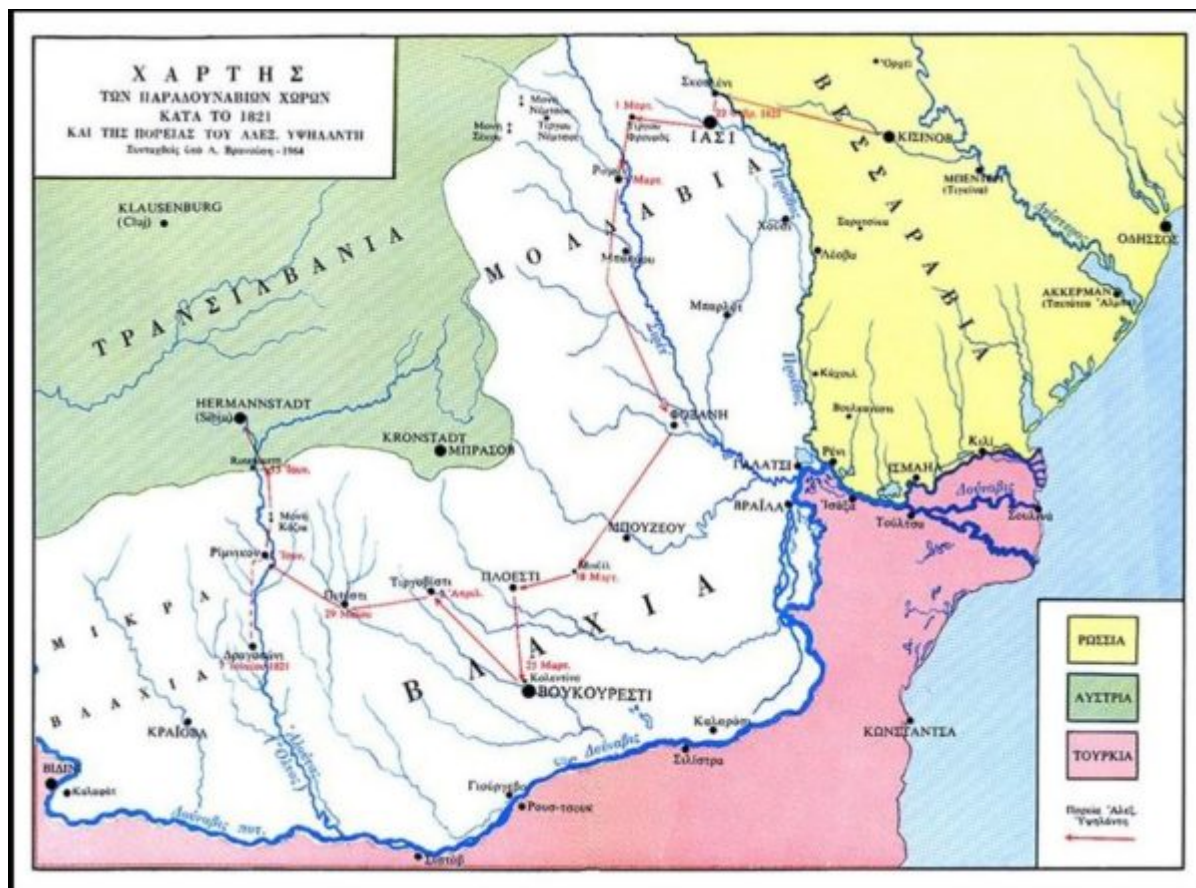

Διαδικτυακή ομιλία με αφορμή την συμπλήρωση 200 ετών από την διάβαση του ποταμού Προύθου από τον Αλέξανδρο Υψηλάντη, η οποία σηματοδότησε και την έναρξη της Επανάστασης, πραγματοποιείται απόψε στις 9 το βράδυ στο Ανοιχτό Πανεπιστήμιο Κατερίνης και τη Σχολή Γονέων

Διαβάστε τη σχετική ανακοίνωση, στην οποία περιγράφονται και τα ιστορικά γεγονότα:

Συμπληρώνονται σήμερα 200 χρόνια από την 22α Φεβρουαρίου του 1821 όταν ο Αλέξανδρος Υψηλάντης, επικεφαλής σώματος ιππέων από το Ρωσικό έδαφος, πέρασε με πλεούμενο τον Προύθο ποταμό (φυσικό σύνορο μεταξύ της Ρωσίας και των παραδουνάβιων ηγεμονιών της Μολδαβίας και της Βλαχίας) και πάτησε στο έδαφος της Μολδαβίας. Μαζί του είχε τους αδερφούς του, Γεώργιο και Νικόλαο, ενώ ένας τρίτος αδερφός, ο Δημήτριος, εκπροσωπώντας τον Υψηλάντη, κατευθυνόταν προς την Πελοπόννησο... Οι αδερφοί Υψηλάντη μπήκαν στο Ιάσιο, όπου τους υποδέχθηκε με τιμές ο ηγεμόνας Μιχαήλ Σούτσος (Μιχαήλ Βόδας) πολλοί Έλληνες, αλλά και εντόπιοι. Εισερχόμενος, δηλαδή, από τη Ρωσία στην υπό οθωμανικής κτήσης Μολδαβία, εισέρχεται ουσιαστικά σε οθωμανικό έδαφος

Δυο ημέρες μετά, στις 24 Φεβρουαρίου εξέδωσε την πρώτη και εξαιρετικά σπουδαία Επαναστατική Προκήρυξη προς το έθνος με τίτλο «Μάχου υπέρ Πίστεως και Πατρίδος» στην οποία εμπεριέχει και η περίφημη φράση που ετάραξε τον τσάρο: «Κινηθείτε ω' φίλοι και θέλετε ιδεί μια κραταιάν δύναμιν να υπερασπισθεί τα δίκαια μας!» Ο Υπαινιγμός αφορούσε την βοήθεια από την Ομόδοξη Ρωσία. Μετά την προκήρυξη αυτή με την οποία καλούσε τους Έλληνες: «Να αποτινάξωμεν τον αφόρητον τούτον ζυγόν... Να ελευθερώσωμεν την Πατρίδα» η Επανάσταση έπαυσε να είναι μυστικό σχέδιο και έγινε πράξη.

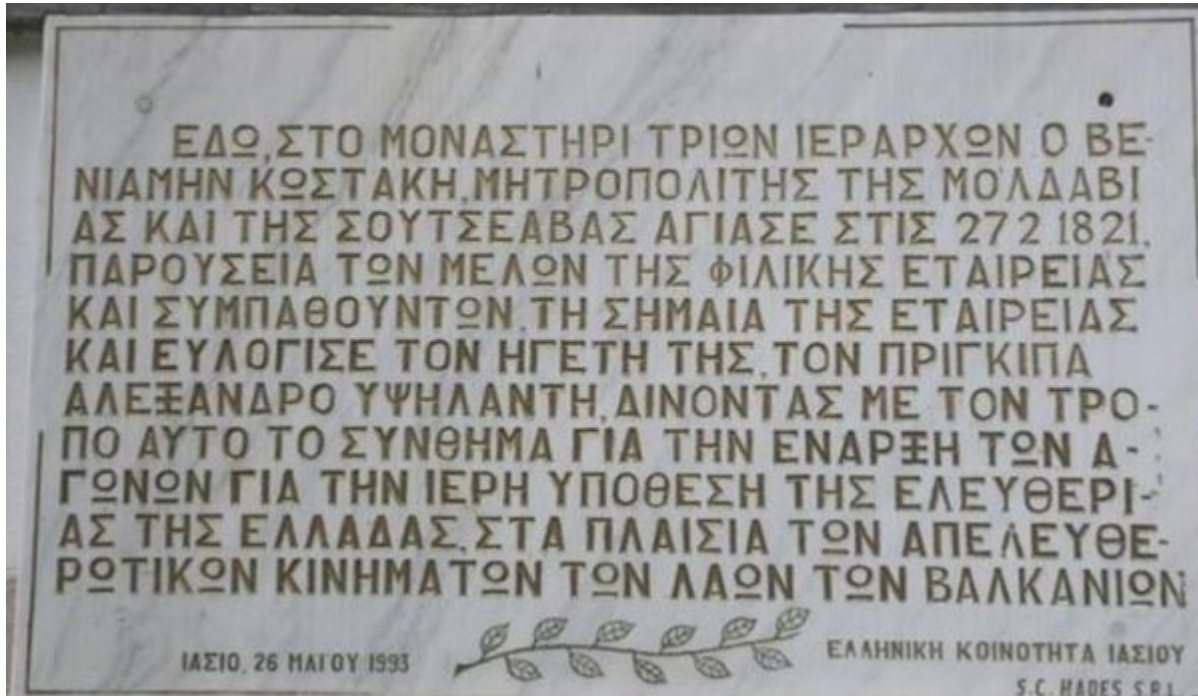

Στη δεύτερη προκήρυξη με τίτλο «Αδελφοί της Εταιρείας των Φιλικών» καλούσε όλα τα μέλη της επαναστατικής οργάνωσης να συμβάλουν στην επιτυχία του αγώνα «έκαστος υπέρ την δύναμιν του, εις οπλισμένους ανθρώπους, εις όπλα, χρήματα και ενδύματα εθνικά».

Στο φάκελο του Αρχείου της Μόσχας όπου υπάρχουν εκθέσεις του Ρώσου προξένου Πιζάνη υπάρχει και τρίτη προκήρυξη του Υψηλάντη με ημερομηνία 25 Φεβρουάριου 1821, επιγράφεται «Άνδρες Γραικοί όσοι ευρίσκεσθε εις Μολδαβίαν και Βλαχίαν!», με την οποία καλούνταν όλοι οι «γνήσιοι Έλληνες» να αφήσουν κάθε άλλη ασχολία και να καταγραφούν στο «σώμα των ανδρείων συμπατριωτών» που σχηματιζόταν στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες. Ήταν πάρα πολύ συγκινητικό το διάγγελμα του αρχηγού της Επανάστασης προς τους Έλληνες μετανάστες: «Αι πολυχρόνιοι της Ελλάδος δυστυχίαι εβίασαν πολλοίς των πιστών αυτής υιών ν' αφήσωσι το ιερόν εκείνο έδαφος και να περιπλανώνται εις ξένους τόπους, ζητούντες τύχην καλυτέραν. Σεις, φίλοι μου συμπατριώται, όσους η τύχη έσυρεν εις τας Επαρχίας Μολδαβίας και Βλαχίας, εβιάσθητε εκ των εναντίων περιστάσεων να καταντήσετε, ώστε να στέκεσθε και οπίσω των οχημάτων εντοπίων Αρχόντων. Περιφρόνησις και ύβρις εισέτι ανήκουστος εις τους κατοίκους της Ελλαδικής γης! Ιδού λοιπόν Σας ανοίγεται στάδιον λαμπρόν, ο υπέρ της Πατρίδος και πίστεως ιερός αγών.

Σπεύσατε ν' αποπλένετε την ακούσιον ταύτην ύβριν, καταγραφόμενοι εις τας Σημαίας της ελευθερίας, και η ευγνωμονούσα Πατρίς, συγχωροίσα γενναίως το πρώτον Σας ακούσιον αμάρτημα, είναι έτοιμη να ανοίξη τας αγκάλας της προς υποδεξίωσίν Σας, και να στέψη τας κεφαλάς Σας με τους Πατριωτικούς στεφάνους της δόξης».

Λίγες ημέρες μετά, την Κυριακή 26 Φεβρουαρίου 1821 (ή στις 27 όπως αναγράφεται στην Μαρμάρινη πλάκα) μετά την Κυριακάτικη Θεία Λειτουργία στη Μονή των Τριών Ιεραρχών στο Ιάσιο υπό την Ευλογία του Μητροπολίτη Μολδαβίας και Σουτσεάβας Βενιαμίν Κωστάκη, παρουσία των Μελών της Φιλικής Εταιρείας, γίνεται ο αγιασμός της Επανάστασης. Ο μητροπολίτης Βενιαμίν περιζώνει το σπαθί στον πρίγκηπα Αλέξανδρο Υψηλάντη υπό τον ψαλμό του Δαβίδ «Περίζωσε την ρομφαία σου». Η σημαία είναι τρίχρωμη, τα σύμβολα είναι ο Σταυρός, η επιγραφή ΕΝ ΤΟΥΤΩ ΝΙΚΑ, ο Φοίνικας, η επιγραφή «Εκ της τέφρας μου αναγεννώμαι» και οι εικόνες του Αγ. Κωνσταντίνου, της Αγ. Ελένης και του Αγ. Γεωργίου (περιγραφή Ξάνθου) κηρύσσοντας της έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης.

Μάχου υπέρ Πίστεως και Πατρίδος (Η προκήρυξη του Αλέξανδρου Υψηλάντη)

Η ώρα ήλθεν, ω Άνδρες Έλληνες! Προ πολλού οι λαοί της Ευρώπης, πολεμούντες υπέρ των ιδίων Δικαιωμάτων και ελευθερίας αυτών, μας προσκάλουν εις μίμησιν,

αυτοί, καίτοι οπωσούν ελεύθεροι, προσπάθησαν όλαις δυνάμεσι να αυξήσωσι την ελευθερίαν, και δι' αυτής πάσαν αυτών την Ευδαιμονίαν.

Οι αδελφοί μας και φίλοι είναι πανταχού έτοιμοι, οι Σέρβοι, οι Σουλιώται, και όλη η Ηπειρος, οπλοφορούντες μας περιμένωσιν· ας ενωθώμεν λοιπόν με Ενθουσιασμόν! η Πατρίς μας προσκαλεί!

Η Ευρώπη, προσηλώνουσα τους οφθαλμούς της εις ημάς, απορεί διά την ακινησίαν μας, ας αντηχήσωσι λοιπόν όλα τα Όρη τής Ελλάδος από τον Ήχον τής πολεμικής μας Σάλπιγγος, και αι κοιλάδες από την τρομεράν κλαγγήν των Αρμάτων μας. Η Ευρώπη θέλει θαυμάση τας ανδραγαθίας μας, οι δε τύραννοι ημών τρέμοντες και ωχροί θέλουσι φύγει απ' έμπροσθέν μας.

Οι φωτισμένοι λαοί της Ευρώπης ενασχολούνται εις την αποκατάστασιν της ιδίας ευδαιμονίας· και πλήρεις ευγνωμοσύνης διά τας προς αυτούς των Προπατόρων μας ευεργεσίας, επιθυμούσι την ελευθερίαν της Ελλάδος.

Ημείς, φαινόμενοι άξιοι της προπατορικής αρετής και του παρόντος αιώνος, είμεθα Εύελπεις, να επιτύχωμεν την υπεράσπισιν αυτών και βοήθειαν· πολλοί εκ τούτων φιλελεύθεροι θέλουσιν έλθη, διά να συναγωνισθώσι με ημάς. Κινηθήτε, ω φίλοι, και θέλετε ιδή μίαν Κραταιάν δύναμιν να υπερασπισθή τα δίκαιά μας! Θέλετε ιδή και εξ αυτών των εχθρών μας πολλούς, οίτινες, παρακινούμενοι από την δικαίαν μας αιτίαν, να στρέψωσι τα Νώτα προς τον εχθρόν και να ενωθώσι με ημάς· ας παρρησιασθώσι με ειλικρινές φρόνημα, η Πατρίς θέλει τους εγκολπωθή! Ποίος λοιπόν εμποδίζει τους ανδρικούς σας Βραχίονας; ο άνανδρος εχθρός μας είναι ασθενής και αδύνατος. Οι στρατηγοί μας έμπειροι και όλοι οι ομογενείς γέμουσιν ενθουσιασμού! ενωθήτε λοιπόν, ω ανδρείοι και μεγαλόψυχοι Έλληνες! ας σχηματισθώσι φάλαγκες εθνικαί, ας εμφανισθώσι Πατριωτικάί λεγεώνες, και θέλετε ιδή τους παλαιούς εκείνους Κολοσσούς του δεσποτισμού να πέσωσιν εξ ιδίων, απέναντι των θριαμβευτικών μας Σημαίων! Εις την φωνήν της Σάλπιγγός μας όλα τα παράλια του Ιωνίου και Αιγέου πελάγους θέλουσιν αντηχήση· τα Ελληνικά πλοία, τα οποία εν καιρώ ειρήνης ήξεραν να εμπορεύωνται, και να πολεμώσι, θέλουσι σπείρη εις όλους τους λιμένας του τυράννου με το πυρ και την μάχαιραν, την φρίκην και τον θάνατον...

Ποία ελληνική ψυχή θέλει αδιαφορήση εις την πρόσκλησιν της Πατρίδος; Εις την Ρώμην ένας του Καίσαρος φίλος σείων την αιματομένην χλαμύδα του τυράννου εγείρει τον λαόν. Τι θέλετε κάμη Σεις ω Έλληνες, προς τους οποίους η Πατρίς γυμνή δεικνύει μεν τας πληγάς της και με διακεκομμένην φωνήν επικαλείται την βοήθειαν των τέκνων της; Η θεία πρόνοια, ω φίλοι Συμπατριώται, ευσπλαγχνισθείσα πλέον τας δυστυχίας μας ηυδόκησεν ούτω τα πράγματα, ώστε

με μικρόν κόπον θέλομεν απολαύση με την ελευθερίαν πάσαν ευδαιμονίαν. Αν λοιπόν από αξιόμεμπον αβελτηρίαν αδιαφορήσωμεν, ο τύραννος γενόμενος αγριώτερος θέλει πολλαπλασιάση τα δεινά μας, και θέλομεν καταντήση διά παντός το δυστυχέστερον πάντων των εθνών.

Στρέψατε τους οφθαλμούς σας, ω Συμπατριώται, και ίδετε την ελεεινήν μας κατάστασιν! ίδετε εδώ τους Ναούς καταπατημένους! εκεί τα τέκνα μας αρπαζόμενα διά χρήσιν αναιδεστάτην της αναιδούς φιληδονίας των βαρβάρων τυράννων μας! τους οίκους μας γεγυμνωμένους, τον αγρούς μας λεηλατισμένους και ημάς αυτούς ελεεινά ανδράποδα!

Είναι καιρός να αποτινάξωμεν τον αφόρητον τούτον Ζυγόν, να ελευθερώσωμεν την Πατρίδα, να κρημνίσωμεν από τα νέφη την ημισέληνον να υψώσωμεν το σημείον, δι' ου πάντοτε νικώμεν! λέγω τον Σταυρόν, και ούτω να εκδικήσωμεν την Πατρίδα, και την Ορθόδοξον ημών Πίστιν από την ασεβή των ασεβών Καταφρόνησιν.

Μεταξύ ημών ευγενέστερος είναι, όστις ανδρειοτέρως υπερασπισθή τα δίκαια της Πατρίδος, και ωφελιμοτέρως την δουλεύση. Το έθνος συναθροιζόμενον θέλει εκλέξη τους Δημογέροντάς του, και εις την ύψιστον ταύτην Βουλήν θέλουσιν υπείκει όλαι μας αι πράξεις...

Ας κινηθώμεν λοιπόν μέ εν κοινόν φρόνιμα, οι πλούσιοι ας καταβάλωσιν μέρος της ιδίας περιουσίας, οι ιεροί ποιμένες ας εμψυχώσωσι τον λαόν με το ιδιόν των παράδειγμα, και οι πεπαιδευμένοι ας συμβουλευώσωσιν τα ωφέλιμα. Οι δε εν ξέναις αυλαίς υπουργούντες στρατιωτικοί και πολιτικοί ομογενείς, αποδίδοντες τας ευχαριστίας εις ην έκαστος υπουργεί δύναμιν, ας ορμήσωσιν όλοι εις το ανοιγόμενον ήδη μέγα και λαμπρόν στάδιον, και ας συνεισφέρωσιν εις την πατρίδα τον χρεωστούμενον φόρον, και ως γενναίοι ας ενοπλισθώμεν όλοι άνευ αναβολής καιρού με το ακαταμάχητον όπλον της ανδρείας και υπόσχομαι εντός ολίγου την νίκην και μετ' αυτήν παν αγαθόν. Ποίοι μισθωτοί και χαύνοι δούλοι τολμούν να αντιπαραταχθώσιν απέναντι λαού, πολεμούντος υπέρ της ιδίας ανεξαρτησίας; Μάρτυρες οι Ηρωικοί αγώνες των προπατόρων μας· Μάρτυς η Ισπανία, ήτις πρώτη και μόνη κατετρόπωσε τας αηττήτους φάλαγκας ενός τυράννου.

Με την Ένωσιν, ω Συμπολίται, με το προς την ιεράν Θρησκείαν Σέβας, με την προς τους Νόμους και τους Στρατηγούς υποταγήν, με την ευτολμίαν και σταθερότητα, η νίκη μας είναι βεβαία και αναπόφευκτος, αυτή θέλει στεφανώση μέ δάφνας αιθαλείς τους Ηρωικούς αγώνας μας, αυτή με χαρακτήρας ανεξαλείπτους θέλει χαράξη τα ονόματα ημών εις τον ναόν της αθανασίας, διά το παράδειγμα των επερχομένων γενεών. Η Πατρίς θέλει ανταμείψη τα ευπειθή και γνήσιά της τέκνα

με τα βραβεία της δόξης και τιμής· τα δε απειθή και κωφεύοντα εις την τωρινήν της πρόσκλησιν, θέλει αποκηρύξη ως νόθα και Ασιανά σπέρματα, και θέλει παραδώση τα ονόματά των, ως άλλων προδότων, εις τον αναθεματισμόν και κατάραν των μεταγενεστέρων.

Ας καλέσωμεν λοιπόν εκ νέου, ω Ανδρείοι και μεγαλόψυχοι Έλληνες, την ελευθερίαν εις την κλασικήν γην της Ελλάδος! Ας συγκροτήσωμεν μάχην μεταξύ του Μαραθώνος και των Θερμοπυλών! Ας πολεμήσωμεν εις τους τάφους των Πατέρων μας, οι οποίοι, διά να μάς αφήσωσιν ελευθέρους, επολέμησαν και απέθανον εκεί! Το αίμα των τυράννων είναι δεκτόν εις την σκιάν τον Επαμεινώνδου Θηβαίου, και του Αθηναίου Θρασυβούλου, οίτινες κατετρόπωσαν τους τριάκοντα τυράννους, εις εκείνας του Αρμοδίου και Αριστογείτωνος, οι οποίοι συνέτριψαν τον Πεισιστρατικόν ζυγόν, εις εκείνην του Τιμολέοντος, όστις απεκατέστησε την ελευθερίαν εις την Κόρινθον και τας Συρακούσας, μάλιστα εις εκείνας τον Μιλτιάδου και Θεμιστοκλέους, του Λεωνίδου και των τριακοσίων, οίτινες κατέκοψαν τοσάκις τους αναριθμήτους στρατούς των βαρβάρων Περσών, των οποίων τους βαρβαροτέρους και ανανδροτέρους απογόνους πρόκειται εις ημάς σήμερον, με πολλά μικρόν κόπον, να εξαφανίσωμεν εξ ολοκλήρου.

Εις τα όπλα λοιπόν φίλοι η Πατρίς Μας Προσκαλεί!

Την 24ην Φεβρεαρίου 1821 εις το γενικόν στρατόπεδον του Ιασίου.

Αλέξανδρος Υψηλάντης

[illegible]

Τὴν 24^{ην}. Φεβρουαρίου 1821. Εἰς τὸ γενικὸν στρατόπεδον τῆ Ἰασίου.

1821-2021

**Αφιέρωμα στα
200 χρόνια από την
Εθνική Παλιγγενεσία!**